

Den Haag, 23 januari 2022

Aan: Gemeente Den Haag

Beleidsafdeling Stadsbeheer/ Milieu en Gebiedsgericht werk

Postbus 12651

2500 DP Den Haag

Per e-mail: m.e.r@denhaag.nl

Betreft: Zienswijze NRD m.e.r. Anna van Hannoverstraat 4

- Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieu Effect Rapportage ten behoeve van het stedelijk ontwikkelingsproject Anna van Hannoverstraat 4 Den Haag; Datum definitieve versie 21-12-2021, vrijgegeven voor zienswijzen op 27-12-21

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-51148.html>

- Indiening zienswijzen

Geachte dames en heren,

Bij deze laat de Vereniging Vrienden van Den Haag u weten de volgende zienswijzen in te brengen op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieu Effect Rapportage ten behoeve van het stedelijk ontwikkelingsproject Anna van Hannoverstraat 4 Den Haag. De notitie is op 27 december 2021 vrijgegeven voor inspraak.

1. De MER en de onderliggende onderzoeken gaan over voorwaarden of maatregelen binnen het plangebied, uitgaande van de sloop van het bestaande gebouw, maar reiken mogelijk ook verder naar aangrenzende bestemmingen. Wij zien de beoordeling graag in het kader van een zo breed mogelijke aansluiting met het omgevende stedelijk netwerk en zouden daarom graag beschreven zien hoever de uitgangspunten voor deze MER in de omgeving doorwerken. Dit geldt ook voor de milieueffecten van de sloopactiviteiten waarmee dit plan aanvangt.
2. Behalve de criteria voor de natuur, de effecten op Natura 2000, het NNN, de beschermde soorten en de biodiversiteit, lijkt het ons van belang de effecten te kennen op het gebruik van de groene functies in en om het plangebied, bijvoorbeeld de ecologisch verbindingzone van de Groene Schenk, en in de toekomst ook de heringerichte groenzone langs de Van Alphenstraat, zowel in de zin van "gezonde" uitloopruimte voor bewoners als in de zin van slijtage en noodzakelijke aanpassing vanwege toegenomen gebruiksdruk. Dit speelt te meer omdat de

herontwikkeling van dit gebied naar verwachting zal worden gevolgd door verdichting over het spoor aan de Voorburgse zijde. De vraag is of vanwege behoud van groene kwaliteiten bepaalde grenzen gesteld moeten worden, bij voorbeeld aan de bebouingsdichtheden.

3. De verharding binnen het plangebied zal tot ons genoeg plaats maken voor nieuw groen. De bedoeling van dit groen voor de functies die in de NRD zijn benoemd zouden we graag getoetst zien aan de succesfactoren voor groen in de context van een hoog stedelijke omgeving met veel hoogbouw (75 meter) en een intensiever gebruik van de ondergrond.
4. Er wordt in de MER rekening gehouden met ruimte voor de energietransitie in de ondergrond. We hebben de indruk dat dit ruimtebeslag ook boven de grond zal gaan spelen en vragen daarvoor aandacht.
5. Ten aanzien van de beoogde functiemenging en de verhouding tussen wonen, voorzieningen en parkeerfaciliteiten valt ons op dat ten aanzien van het criterium gezondheid geen onderscheid wordt gemaakt naar de mobiliteitspotentie van bepaalde groepen. Dit betreft vooral ouderen en jonge gezinnen die meer afhankelijk zijn van de auto. We raden aan om op dit punt de benodigde differentiatie mee te nemen in de MER. Dit in direct verband met de criteria voor mobiliteit en bereikbaarheid. Met name de vervoerskeuze, de bereikbaarheid langzaam verkeer en de verkeersveiligheid. Niet iedereen is een YUP en we willen een gemengde wijk.
6. Als het gaat om de luchtkwaliteit voorziet de MER in criteria voor schadelijke stoffen. Daarbij wijzen we op de nabijheid van het spoor dat een bron van fijnstof is. Wij zijn van mening dat onderzoek in verband in de MER ook daarop gericht zal moeten zijn.
7. Voor wat betreft de ruimtelijke kwaliteit in brede zin lijkt het ons van belang om de betekenis van het stadsbeeld mee te wegen. Dit vanwege de centrumfunctie die met dit plan versterkt moet worden en daarmee verband houdend de meerwaarde van positieve identificatie en de oriëntatie op deze locatie vanuit de stedelijke omgeving.
8. De MER is op basis van deze nota van uitgangspunten niet in staat om de milieueffecten te kunnen wegen als geen vergelijking wordt gemaakt met de milieueffecten van het alternatief, te weten het (al of niet gedeeltelijke) hergebruik van het bestaande gebouw. Wij dringen er bij u op aan deze vergelijking op te nemen in deze milieueffectrapportage.

Bevestiging van ontvangst van deze zienswijzen stellen wij op prijs.

Met de meeste hoogachting,
En tot nadere toelichting graag bereid,
Namens de Vereniging Vrienden van Den Haag:

Rupert van Heijningen, voorzitter

Jacob Bijl, vicevoorzitter

Elsbeth van Hijckama Vlieg, lid Werkgroep Stadsgroen en Stadsbeeld en eerste contactpersoon voor deze zienswijzen: hijckama@gmail.com